

# אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון טז (תה) ♦ שנה ט

פ' בשלח ♦ שבת שירה ה'תשפב

## דברי אלוקים חיים

מרחן רבינו הגה"ק זיע"א

ויאמר משה אל העם אל תיראו התייצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם וגו' ה' ילחם לכם ואתם תחרישון, ואתם תחרישון ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו.

וצריך להבין מה שאמר משה לישראל ה' ילחם לכם אתם תחרישון וה' אמר למשה מה תצעק אלי למה בני ישראל יחרשו וישתקו, ורק משה רבינו היה עומד ומתפלל עד שה' אמר לו מה תצעק אלי דבר וכו' וקשה דלמול מי יצעק אם יצעק אם לא לה' אלוקיו, ובפרט בעת צרה דכתיב קראתי מצרה לי, וכתוב מן המיצר קראתי י-ה, והתרגום אנקלוס כתב לתרגום הכתוב שה' אמר למשה "קבלית צלותך" כלומר שאין כבר צורך לתפילה מכיון שכבר קיבלת תפילותיך ולכן דבר אל בני ישראל ויסעו, ורש"י הק' כתב שלמדנו שהיה משה עומד ומתפלל אמר לו הקב"ה לא עתה להאריך בתפילה שישראל נתונים בצרה, וגם מה תצעק אלי, עלי הדבר תלוי ולא עליך, ואין להם אלא ליסע שאין הים עומד בפניהם וכדאי זכות אבותיהם והם האמונה שהאמינו בי ויצאו לקרוע להם הים עכ"ל.

המשך בעמ' ב'

## דברות קודש

מרחן רבינו עט"ר שליט"א

שכר גדול מאת ה' לעושי רצונו היא הזכות להביא בת לעולם. כמו שדרשו חז"ל על הפסוק "הנה נחלת ה' בנים, שכר פרי הבטן" (תהלים קכז), שכר פרי הבטן - אלו הבנות. רוצה לומר השכר שייתן האל יתברך לאדם בעולם הזה, שכר מעשיו הטובים, הם הבנות (ע"פ הרד"ק) ואמרו (ילקוט שמעוני רות רמז תרו) "אין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור" ואמרו שם "כל הנשוא אשה כשרה כאלו קיים כל התורה מראש ועד סוף, לפיכך נכתבה אשת חיל מאל"ף ועד תי"ו". ובגמ' ב'רכות (י"ז.) איתא "גדולה הבטחה שהבטיחן הקב"ה לנשים יותר מאנשים". מוצאים אנו כי האשה היא יסוד הבית היהודי (שבת קי"ח ב', ורש"י שם) ובידה גורל הבית, הבעל והילדים. "הכל מן האשה" (מ"ר בראשית י"ז ז' ראה שם). ובפרקי דר"א (מ"א): דרכם של אנשים שהולכים אחרי דעתן של נשים.

יתכן שמטעם זה אמר רב חסדא: "לדידי בנתן עדיפן". ומבאר תוספות: "נראה לר"י דלהכי קאמר בנתן עדיפן לי מבני לפי שהיו חתניו גדולי הדור רבא ורב מרי בר חמא ומר עוקבא בר חמא". דהינו כלפי הבנות, ההורים יכולים לקבוע הרבה את עתידן הרוחני ע"י שישאו אותם לתלמידי חכמים, בכך תוכל האשה להתעלות הרבה, ע"י בעל שהוא בעצמו ת"ח! ומשא"כ כלפי הבנים, עתידם הרוחני - לא בשליטת ההורים. אפי' אם האב ידאג לגדלו לתורה, קורה שהבן יוצא לתרבות רעה" ל"ע. בנוסף צומחת מכאן עוד טובה אישית לאבא עצמו, שע"י שמישא את בנותיו לחתן ת"ח - הרי בזה זוכה להיות "מחובר" לתורה, וע"י כך מרוויח חלק לעוה"ב.

"עוד יש מסבירים שזכר" שנולד - נושא על גופו "ערלה", המסמלת את השורש לכל הטומאה והתאוות, לכן יש לכורתה. כל זמן שבשר הערלה קיים - הזכר לא נעשה 'טהור' לגמרי.

אולם אצל הנקבה, חז"ל הגדירו לנו בגמרא מסכת עבודה זרה (דף כ"ז) שהיא נולדה כבר "נימולה". כלומר, היא נולדה כבר 'מושלמת' מבלי שום טומאה חיצונית - שתהיה צריכה לעבוד עליה בכדי להסיר אותה.

זוהי שמחת רב חסדא בהולדת בת, שיש לה פונטנציאל רוחני - חזק יותר מאשר הבן, ולכן לא זקוקה ל'מילה', לא זקוקה לכח ההגנה של 'לימוד התורה' מתבגרת מוקדם מהבן, ויכולה לקחת על עצמה 'עול מצוות' כבר בגיל 12.

מספרים שמרן החתם סופר זצ"ל אמר בעת לידת ביתו "עכשיו אני מובטח בת"ח בתוך ביתי", ופירשו העולם את כוונתו, כוון דבבן אין בטוחים איך יתעלה כשיגדל, אבל את החתן-בוחרים.

**זכר בא לעולם וכיכרו בידו** (נדה לא, ב), כל ילד מביא את הברכה בפרנסה כדי צרכיו. כל תינוק מביא מזלו. ודומה הדבר לאדם המכניס ידו בכוס חלב, כאשר ירים את ידו תטפסף מכל אצבע טיפת חלב, כך כל ילד ועמו מזל ברכה ופרנסה. כל ילד מביא טפסופים של שפע רב, וממלא את הבית בטוב.

הגמ' אומרת זכר ולא תינוק, ואפ"ל שאצל הזכר הכיכר הוא רק בידו, אבל אצל הבת הבת לא הוצרך לזה, והשפע בא לכל המשפחה ורמז לזה בפסוק וה' ברך את אברהם בכל מתוך דא"ח בקידושא רבא להולדת הבת

בס"ד

## ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו

בהדרת קודש וברגשי גיל וחדוה משגרים אנו ברכתינו קדם נשיאינו מורה מורינו ורבינו מזכה הרבים ומלהיב ליבם של ישראל לאביהם שבשמיים, פה מפיק מרגליות, מחיה נפשות, מעתיר ומברך ומסייע בעצה ובתושיה לכל דיכפין

## מרחן רבינו עט"ר שליט"א

לרגל השמחה במעון הקודש

בהולדת הבת במז"ט

יה"ר שירו ורב נחת ותענוג דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח המאחלים אנ"ש בבני ברק

אליעזר בסנר, מאיר גרויז, משה רוט, אלימלך מוזס, ב. רוט, שמעון בריזל, אייזיק כהנא, מ. וובר, י. כהן, אלימלך כץ א. פרל, יעקב אשר, נ. מרגליות, מנחם ניינגר, ב. וולקן, ש. רוזנפלד, יצחק שפירא, משה לנדאו, שמעון רוזנטל, אברהם קגן, ש. הנדלר, שמעון ריס, א. רז, אהרן ג'נעאן, י. פולק, אריה ריס אליעזר מרבך, א. קוממי, א. פרלשטיין

## המשך דא"ח מרבינו הק' זיע"א

ובאוה"ח הק' כ' לבאר כי כוח הרחמים הוא המעשים טובים אשר יעשה האדם למטה ובזה יוסיפו כוח במידת הרחמים, והנה לצד א-ל עליון כי על עם ישראל קיטרגה עליהם מידת הדין, והן אמת כי חפץ ה' לצדק את ישראל, אבל אין כח ברחמים לצד מעשיהם, ועל כן אמר ה' למשה תשובה ניצחת "מה תצעק אלי", פירוש כי אין הדבר תלוי ביד, שהגם שאני חפץ עשות להם נס, אבל מכיון שהם אינם ראויים ולכן מידת הדין מונעת, ואין כח ברחמים כנגד מידת הדין המונעת, ואמר ה' אליו "דבר אל בני ישראל" פירוש זאת העצה היעוצה להגביר צד החסד והרחמים ויתעצמו באמונה בכל ליבם ויסעו את היום קודם שיחלק, על סמך הביטחון כי אני אעשה להם נס, ובאמצעות זה תתגבר הרחמים ולכן "ואתה הרם את מטך" פירוש באמצעות זה תתגבר הרחמים, ולכן "ואתה הרם את מטך" פירוש באמצעות מעשה הטוב נעשה להם הנס ונבקע הים, כי גדול הביטחון והאמונה להכריעם לטובה, ובזה נתיישבו הכתובים על נכון.

ונראה לי לומר עוד כי רשם ה' יתברך לומר להם טעם התגברות הדין עליהם הוא לצד שהם המעיטו בלבם האמונה, ואמרו טוב לנו עבוד את מצרים ולזה צוה ה' לעשות כנגד עון זה הצדקת האמונה בכל תוקף וגם בזה רומזם ה' לדעת את ישראל סיבת הסובב תגבורת הדין מחדש שהוא מיעוט האמונה וצריך הצדקת האמונה בכל תוקף.

והנה בדומה לדברי קודשו של האוה"ח מובא בשם הרה"ק ר' פנחס מקוריץ ז"ע שכותב שיש מצב לפעמים בשעת שיש קטרוג על האדם שהוא נמצא בצרה גדולה רח"ל, שאל יתפלל בכלל אלא יבטח בה' יתברך ואז יושע.

ובספר חיים ושלום מהרה"ק ממונקאטש ז"ע כותב על דברי קודשו של האוה"ח הק' הנ"ל שתיבת "התייבבו" רומז התייבבות בתפילה, דקשה דלפי זה מה שמסיים הפסוק שאמר משה "ואתם תחרישון" דכיון שיתייבבו בתפילה הרי זה בדיבור ולמה כתב "תחרישון" שהרי זה שתיקה בלי שום דיבור כלל, וכ' שיש לומר על פי דברי קודשו של רבינו הבעש"ט הק' ז"ע המקובל שאמר כן, וכן כתבו בספרים הקדושים בשמו, כי בעת קטרוג גדול וצרה ר"ל יש סכנה להתפלל בדיבור, ואפילו בלחש מפני המקטרגים החוטפים את התפילה, ועל כן יש להתפלל אז במחשבה לפני היודע מחשבות יתב"ש, אשר לו לבדו נתכנו עלילות ומחשבות בני אדם, ועל ידי זה ינצלו מהם, ולכן קודם קריעת ים סוף אין לך סכנה גדולה יותר מהקטרוג, ועל כן אמר משה רבינו התייבבו,

בתפילה אולם סיים ואתם תחרישון שהתפילה תהיה במחשבה, מפני הסכנה ועל ידי זה ינצלו עכ"ל הק'.

ולענ"ד נראה לומר שמה שכתוב "ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי, באופן אחר, שמכיון שאמר משה רבינו "ה' ילחם לכם ואתם תחרישון אמר לו ה' למשה "מה" כלומר למה אמרת כך שלא יתפללו אלי אלא שהם יחרישו, דאדרבה "תצעק אלי" שאני כביכול אוהב תפילתן של ישראל ומתאוה להם ולכן אמר לו ה' "דבר אל בני ישראל ויסעו" שכל מה שעשיתי שיהיה צרה לישראל זה בשביל שאני מתאוה לתפילת ישראל והבל פיהם בתפילה חביב עלי, ולכן כעת שכבר התפללתם כבר יכול אתה לומר להם שייסעו, וכמו שפירש רש"י הק' שאין הים עומד בפניהם וכו'.

ועוד יש לומר בדרך אפשר כי כתוב בספרים הק' שיש להתפלל בתפילה בשביל צער השכינה הק' שבכל צרה שיש לאיש ישראל הקב"ה כביכול גם כן בצרה ולכן אם מתפללים לצורך גבוה לצער השכינה הק' התפילה מקובלת, ולכן אמר ה' מה תצעק אלי כלומר שתצעק "אלי" לצורך השכינה הנמצא כביכול בצרה בצערן של ישראל ואז תוכל לדבר אל בני ישראל "ויסעו" שתתקבל תפילתן.

ועוד יש לומר בדרך צחות שכתוב מה בפתח אבל ידוע בקמץ ופתח מתחלפין ודומין הן מאוד, ובפרט במבטא הספרדי ולכן אפשר לומר שמה רבינו מחמת ענוותנותו לא היה לו האומץ לומר "דבר אל בני ישראל ויסעו" משום שמה רבינו אמר "ואנחנו מה" ולכן אמר לו ה' יתברך מה תצעק "אלי" ותגיד לי שאתה עניו, אבל לבני ישראל "דבר" תהיה מנהיג ואמר לו ה' יתברך שיתנהג בגאווה דקדושה שכן צריך להיות למנהיג ולכן אמר משה שיסעו לים ולא עמד הים לפניו וכו"ל.

ועלינו להתחזק במידת הביטחון והאמונה בה' שהוא הכל יכול, ולכן כתבו הספרים הק' שיש סגולה לומר פרשת המן, כל יום ויום לידע שה' יתברך יכול ליתן פרנסה לכל אדם כמו שנתן מן, מן השמים במדבר ולכן היתה גם הצנצנת של המן שנתן אהרן לזכרון שכמו שכל רש"י ע"ש, ולכן טוב לנהוג כן וגם ללמוד בספרים המחזקים את הביטחון והאמונה הק' כמו בספר חובת הלבבות שער הביטחון וספרי רבותינו הק' ועוד ספרים שמדברים מאמונה וביטחון ובזכות זה נזכה לפרנסה בשפע בני חיי ומזוני ריחי.

ובעיקר נזכה להגאל בגאולה השלימה ע"י משיח צדקינו ונזכה לבנין בית המקדש ושם נעבוד את ה' ביראה ואהבה ונאמר לפניו שיר חדש על גאולתינו ועל פדות נפשינו בקרוב בימינו מתוך רחמים וחסדים מגולים אמן.

(ויגד משה – בשלח)

## אבות עיתך

### סגולות ט"ו שבט

הפירות, מכניסים קדושה בכל פירות האילן ומתקנים את כל האכילות שיהיו בקדושה.

(פרי צדיק)

סגולה לקיום מצוות מצה כהלכתה היא להתפלל בט"ו בשבט שיזכה למצות כשרות ומהודרות בחג הפסח.

(אהל יששכר)

ט"ו בשבט הוא יום סגולי, וכשם שהאילנות מתחדשים ביום זה, כך האדם יכול לשנות את מעשיו לטובה החל מיום זה, ואף הרשעים ניתן להם כח לחדש מעשיהם.

(מגן דוד – טאלנא)

כשחל ט"ו בשבט – מה טוב למי שחננו ה' בעושר דיעשה חילוק [חלוקת צדקה] לתלמידי חכמים וצנועים ביום י"ד בשבט, ואשרי אדם דיש לו עניים ותלמידי-חכמים סביב לשלחנו בלילה הנאת, ויהיה ברכת ה' בכל אשר לו ויזכה לשנים רבות נעימות וטובות.

(הגר"ח פלאגי)

ט"ו בשבט הוא יום סגולי לבקש ולהתפלל על פירות טובים, שהם זרע של קיימא, בנינים ובני בנינים עוסקים בתורה ומצוות.

(עטרת ישועה)

כמו כן, ראוי להתפלל על מציאת אתרוג כשר, נאה ומהודר בחג הסוכות הבא.

ספרים הק'

יום זה מסוגל הוא להשפיע שפע רפואה לכלל ישראל

(תפארת בנינים)

סגולה לפקידת עקרונות: לאכול ביום ט"ו בשבט את האתרוג עליו בירכו באותה השנה.

(אהבת ישראל)

מנהג טוב ויפה לתת צדקה בט"ו בשבט – 91 פרוטות, שזהו הגימטריה של המילה 'אילן'.

(שפת הים)

יש נוהגים לאכול לפחות 15 מיני פירות, ועל כל מין שאוכלים – אומרים פרק אחד מתוך 15 שירי המעלות. באופן זה אומרים במהלך הסעודה את כל 15 שירי המעלות. על ידי אמירת אכילת

קול קראלי - 074-7962278

# פניני תורה

## תפילה מיוחדת לט"ו בשבט לזכות לאתרוג מהודר בחג הסוכות הבעל"ט שנהגו לומר רבותינו הק' זיע"א ויבלט"א

ויהי בשלח את פרעה את העם וכו'  
י"ל ענין מלחמה זו שרומז על מלחמת היצר, כי גם בני ישראל לא נשתרשו אז עדיין באמונה שלימה ועי"ז היה חשש "ושבו מצרימה" ע"כ יוסב אלוקים וכו' דרך המדבר שיקבלו התורה וילמדו עם משה עד שהיו דור דעה וישתרש בהם האמונה בשלימות

(אוהל תורה - קאצק)

**נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר**  
הפסוק מרמז שאם אדם שקוע בתאוות העולם הזה, אז אינו יכול להוציא מפיו דברי קדושה בדחילו ורחימו כראוי, זה שאמר נבוכים הם בארץ עי"ש הם שקועים בארצות "סגר עליהם המדבר", אין הם מסוגלים לדבר לפני הקב"ה כדבעי (תפארת שלמה)

**וירא ישראל את היד הגדולה וכו' ויאמינו בה' ובמשה עבדו**  
כי לא האמינו בכל האותות שראו מקודם, אמנם הכוונה כי יש ב' סוגי אנשים א' המאמינים בצדיקים ע"י אותות ומופתים שהמה רואים והמה הפחותים עם, אבל אנשי מדע הם מסוג הב' שהמה יודעים ומבינים שאין במופת שום ראיה כמבואר ברמב"ם ז"ל רק אם רואים גודל קדושתו ורוב צדקתו מאמינים בו, והנה דור המדבר היה דור דעה ע"כ עד עתה לא האמינו בשום מופת, אבל עתה בקריעת ים סוף שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל ועין בעין ראו את השכינה הקדושה, ע"כ מידי האמינו, וזה ויראו העם את ה' מלשון ראיה שראו כבוד ה', ע"כ מיד האמינו גם במשה.

(אמרי קודש)

### עזי וזמרת י-ה

כי על מידת יראה צריך אדם לעשות כל השתדלות שיהיה לו יראת ה', ואז אח"כ בא לו ממילא אהבת ה', וזהו עזי היינו היראה, וזהו עזי בחיריק, הוא שלי, וזמרת, היינו האהבה, בא מן ה' אחר אשר השתדל שיהיה לו יראת ה'

(קדושת לוי)

### אמר איוב ארדוף אשיג אחלק שלל

שפרעה נודע לו סוד גאולת ישראל בזכות ג' דברים שלא שינוי את שמם את לשונם ומלבושם, ועצתו היתה שירצה לפתות את בני ישראל שיסורו מדרכם הטובה ובזה ידע בבירור שאם יעלה בידו להסירם מגדרם אז בוודאי ישיגם, וזהו כוונת הפ' אמר איוב ארדוף אשיג, באיזה אופן אחלק שלל, הוא ר"ת ש"ם ל"שון ל"בוש, אם יכניס פירוד ביניהם שעכ"פ קצת יתרצו לשנות שמם לשונם ולבושם, אז בוודאי ישיג אותם, אבל לא עלתה בידו (הרה"ק מהר"ש מבעלזא)

### והיה כאשר ירים משה את ידו וגבר ישראל

דהיינו האדם בעת אכילתו נלחם עמו עמלק הרשע להכשילו בתאות רעות ח"ו, והיה אם ירים ידו בתוך אכילתו להפסיק עד שיצטטן התאות וכו', אז וגבר ישראל יתגבר הנשמה והשכל על היצר. והיה אם הניח ידו שיהא ידיו מונחים על המאכל מבלי להרים ידו להפסיק לכבוד בוראו, אז וגבר עמלק הרשע ח"ו, ואם ירים ידו בכל עת להמתין על קרירות התאות אז וגבר ישראל

(שולחן הטהור)

### הננו ממטיר לכם לחם מן השמים למען אנסנו הילך בתורתך אם לא

התורה אמרה, הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, למען אנסנו, שיהיה לכם פרנסה, כי הוא מלשון הרמת נס ומי שיש לו פרנסה יש לו הרמת ראש למעלה, הילך בתורתך אם לא היינו בין כך ובין כך יהיה לכם פרנסה, במאמרם ז"ל אין בודקין למזונות

(בארות המים)

ויהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתברך כל אילנות האתרוג להוציא פרותיהם בעתם, ויוציאו אתרוגים טובים יפים ומקדרים ונקיים מכל מום ולא יעלה בהם חזזית, ויהיו שלמים ולא יהיה בהם שום חסרון ואפלו עקיצת קוץ, ויהיו מצויים לנו ולכל ישראל אחינו בכל מקום שהם, לקיים בהם מצות נטילה עם הלולב בחג הסוכות שיבא עלינו לחיים טובים ולשלום כאשר צויתנו בתורתך על ידי משה עבדך: ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר פפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל".

ויהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתעזרנו ותסייענו לקיים מצוה זו של נטילת לולב והדס וערבה ואתרוג בתקנה בזמנה בחג הסוכות שיבא עלינו לחיים טובים ולשלום בשמחה ובטוב לבב, ותזמין לנו אתרוג יפה ומקדיר ונקי ושלם וכשר פהלקתו.

ויהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתברך כל מיני האילנות, ויוציאו פרותיהם ברבובי, שמנים וטובים. ותברך את הגפנים, שיוציאו ענבים הרבה, שמנים וטובים, כדי שיהיה היין היוצא מהם מצוי לרב לכל עמך ישראל, לקיים בו מצות קדושה ומצות הבדלה בשבתות וימים טובים. ויתקיים בנו ובכל ישראל אחינו מקרא שכתוב: 'לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב וינה, פי כבר רצה האלהים את מעשיך'. 'באתי לגני אחותי כלה, אריתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי, שתיתי ייני עם חלבי, אכלו רעים שתו ושקרו דודים'.  
יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי.

## לב הפרשה

### כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפא (ט"ו, י"א)

והדבר תמוה: לכאורה אם לא יהיו חולים לשם מה יהיה צורך ברפוא??!

אלא התשובה היא שיש לדעת שרופא טוב הוא לא נמדד בכך שהוא מביא תרופה וזהו זה אלא הוא נמדד בכך שהוא מצריך ומלמד ג"כ את האדם כיצד לחיות נכון מה לאכול ומה לא כדי שמלכתחילה האדם לא יהא חולה ולא יזדקק לו ואפשר לפרש זאת ע"י כך שהופכים את הש' (השמאלית) ל'ש' (ימנית) כלומר מל' אשמה (וזאת משום שבס"ת האותיות אינם מנוקדות ואפשר לומר כן)

ובנין זאת ע"ד המשל הבא: אדם הגיע לרופא כשהוא חולה והרופא נתן לו מרשם לתרופה וחוץ מזה יעץ לו ג"כ שלא יאכל דבר מה ובנוסף לזאת אמר לו לבוא לביקורת בעוד שלושה ימים וכעבור שלושה ימים הוא מגיע שוב לרופא והרופא אומר לו אני רואה עליך שלא קיימת את מה שאמרתי לך ואכלת הנכון הדבר?! השיבו החולה: כן. הריים הרופא את קולו וגער בו: "אתה אשם בכך זאת כבר לא הבעיה שלי אני אמרתי לך מה אתה צריך לעשות ואתה לו עשית" והנמשל מובן מאליו: שהרי אצל בורא עולם גם אם האדם לא יישם את הדברים שצוהו הוא לא יאשימו להפך ירפאהו וזהו שנא': "לא אשים (שין ימנית וכנ"ל) עליך כי אני ה' רפאך" ואני צריך לדאוג לך שתהיה בריא ואני לא מאשימך (ולעוררין ברור הדבר שצריך לעשות השתדלות ולעשות מה שצריך אלא שבמקרה כזה שהאדם לא עשה את המוטל עליו או לחילופין נאנס מכל סיבה שהיא הקב"ה מרפאהו ובתוך כך שהאדם רואה את חסדי ה' עמו עין בעין הוא חוזר בתשובה ומתקן מעשיו ושב לקיים המצוות בשמחה)

יה"ר שנזכה לקיים מצוות ה' וירפאנו ויתמיד בריאותינו לעבודתו יתברך ויאמר די לצרותינו ויחיש גאולתנו אכי"ר

מאת הרב מאיר סויסה הי"ו

מזכיר מוסדותינו הק' ומרבני כולל משכן מאיר



# ביאורי חיים

## האם קודם טבעו המצריים בים או קודם עברו ישראל את הים

אולם גם קודם לשקיעת המצריים במצולות ים סוף, לא שפר עליהם גורלם. ומובא ב"מושב זקנים", שכאשר החלו בני ישראל לחצות את הים שנבקע בפניהם, נכנסו אחריהם המצריים. וכדי למנוע מהם להתקרב לבני ישראל, הפך הקב"ה את האדמה מתחת לרגליהם לטיט רותח שבו בוססו המצריים, וכתוצאה מכך אף נשרו פרסות הסוסים וגלגלי העגלות יצאו ממקומן.

אם כן יתכן שהנוסח הנאמר בתפילת שחרית בברכת 'אמת ויציב' "וזדים טבעת", ורק אחר כך "וידידים העברת", אמור, על טיבוע המצריים בטיט, עוד בזמן שבני ישראל טרם סיימו לחצות את ים סוף. עכ"ל. (וכן תירץ שם הרב ח.ש. כהן שליט"א)

לענ"ד י"ל בס"ד ובחסדו הגדול, שהנה רש"י בפרשת בשלח (ט"ו, ה', בד"ה כמו אבן) עומד על הבדלי הלשונות בפסוקים המתארים את צורת טביעתם של המצריים. בפסוק אחד נאמר: "צללו כעופרת במים אדירים", (שמות ט"ו, י'), ומאידך נאמר: "ירדו במצולות כמו אבן", (שם פסוק ה'), ובפסוק אחר כך נאמר: "יאכלמו כקש", (שם פסוק ז').

אלא מסביר רש"י, שבין המצריים היו שלשה דרגות של רשעות. על כן "הרשעים" ביותר היו הולכים ומטורפים עולים ויורדים "כקש". "הבינוניים", ירדו במצולות "כמו אבן", כך שיסורי טביעתם היו פחותים. "הפחות רשעים" שמביניהם, צללו מיד "כעופרת".

נמצא, אם כן, שמבין הרשעים היו כאלו שטבעו מיד, והיו כאלו שטביעתם ארכה זמן ממושך.

על פי זה ניתן לישוב את הסתירה בנוסחאות התפילה, בין ברכת "אמת ואמונה" שבתפילת ערבית, לבין ברכת "אמת ויציב" שבתפילת שחרית. ואכן יתכן שבזמן שבני ישראל עברו את הים היה זה לאחר טביעתם של הפחות רשעים שמבין המצריים, ולכן ניתן לומר "וזדים טבעת, וידידים העברת". אך זמן זה היה קודם לטביעתם של הרשעים ביותר, ועל כן אף ניתן לומר "המעביר בניו בין גזרי ים סוף", ואחר כך: "את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טיבע", שזה אמור כלפי הרשעים ביותר שמבין המצריים. והבן.

מאת

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

מו"צ ומח"ס גם אני אודך

בפרשת בשלח כתוב, ויבואו בני ישראל בתוך הים ביבשה. (שמות י"ד, כ"ב)

בספר מרפסין איגרי שם, הקשו, וז"ל: בנוסח "אמת ויציב" שבתפילת שחרית נאמר: "וזדים טבעת, וידידים העברת", (או "וידידים עברו ים"). מבואר בזה, כי תחילה טבעו המצריים, ורק לאחר מכן עברו ישראל.

קשה: הלא בנוסח "אמת ואמונה" שבתפילת ערבית נאמר: "המעביר בניו בין גזרי ים סוף, את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טיבע". הרי שתחילה עברו ישראל, ורק לאחר מכן טבעו המצריים. כיצד שתי נוסחאות אלו עולים בקנה אחד, ? עכ"ל.

תירצו שם בשם הרב ח.ש. כהן שליט"א, וז"ל: מובא בשם "רבי יהודה החסיד", שהנוסח הנאמר בתפילת שחרית "וזדים טבעת, וידידים העברת", אמור על רשעי ישראל, שטבעו בים, מכיון שבעת חציית הים סחבו עימם את פסל מיכה.

אבל המצריים אכן לא טבעו אלא לאחר שבני ישראל סיימו לעבור את הים. עכ"ל.

עוד תירצו שם בשם הרב ח. קיסטר שליט"א, וז"ל: כל ברכה מדגישה ענין אחר בהצלתם של בני ישראל. בברכת אמת ויציב, הדגש הוא על הצלתם מידי המצריים, ועיקר ההצלה מידיהם באה על ידי טביעתם של המצריים במימי ים סוף. לכן אנו מקדימים ואומרים "וזדים טבעת", ל"וידידים העברת".

אולם בברכת אמת ואמונה, הדגש הוא על צורת ההצלה של בני ישראל ממצרים, וזו הייתה על ידי כך שהים נבקע בפניהם, ולכן בברכה זו אנו אומרים תחילה: "המעביר בניו בין גזרי ים סוף", ולאחר מכן: "את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טיבע". עכ"ל.

עוד תירץ שם אחי הגאון רבי אליעזר הכהן רבינוביץ שליט"א, מח"ס "חינוך הבנים כהלכתו", וז"ל: סופו של מדרש המצריים אחרי בני ישראל הסתיים בטביעתם המוחלטת במימי ים סוף, ואכן ניתן לומר שהמצריים טבעו רק לאחר שעבר האחרון מבני ישראל את ים סוף. קביעה זו תואמת את הנוסח הנאמר בתפילת ערבית, בברכת "אמת ואמונה", שבה אנו מזכירים קודם את חציית בני ישראל את הים, ולאחר מכן את טיבוע המצריים.

### מפעל החסד ובית התבשיל אשדוד

שע"י ארגון "מצמיח ישועות" ד'קראלי

#### קרא ישע לעם נדבה

יהודים יקרים אנשי חסד השתתפו עימנו בהספקת "ארוחות חמות" וסיבסוד צהרונים לילדים ממשפחות נזקקות

במסגרת פרויקט "סעדינו ואושעה:

וכשאתם מחתנים בעשטומ"צ

אנו נערוך עבורכם "סעודת עניים"

אם רוצים אתם ישועה? יש לכם שמחה אזכרה וכו'

פנו אלינו בהקדם ב: 055-6798152

ההנהלה

## קול הישועות – 03-7236730

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

### מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' דב גור 20/23 אשדוד

טל. 055-6798152

באימייל: 3118494@gmail.com



לע"נ  
מרת **בלומה** ע"ה  
ב"ר יהודה ז"ל  
**בינעט**  
נלב"ע ח' שבט תשפ"א



לזכר עולם יהיה צדיק  
רביה"ק **יצחק צבי משה** זי"ע  
בן רבינו אביגדור ב"ר משה זצ"ל  
**מקראלי**  
נלבד ד טבת תשעט  
זכותו יגן עלינו ועכ"א



לעילוי נשמת  
הגה"צ **משה וועבר** זצוק"ל  
בהרה"צ מרדכי זצ"ל  
נלבד יב כסלו תשפא  
ת. נ. צ. ב. ה

